

31969L0493

L 326/36

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

1969.12.29.

A TANÁCS IRÁNYELVE

(1969. december 15.)

a kristályüvegre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről

(69/493/EGK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

2. cikk

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 100. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel a Közgyűlés véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,

mivel egyes tagállamok jogi szabályozásai között különbségek vannak a kristályüveg termékek különleges megnevezésének alkalmazása és ennek következtében az ilyen termékek összetételére vonatkozó kötelezettségek tekintetében; mivel ezek a különbségek akadályozzák az ilyen termékekkel folytatott kereskedelmet, és ez a Közösségen belüli verseny torzulásához vezethet;

3. cikk

mivel a közös piac létrejöttét és megfelelő működését gátló akadályok megszüntethetők, ha minden tagállam ugyanazokat a követelményeket fogadja el;

mivel a különböző kristályüveg-kategóriák számára megállapított elnevezések és ezeknek a kategóriáknak a jellemzői tekintetében az elfogadni kívánt közösségi rendelkezések célja egyrészt a vevő védelme a csalással szemben, másrészt pedig a rendelkezéseknek eleget tevő gyártó védelme;

4. cikk

mivel a közösségi szabályok rendszerének létrehozása egységes módszerek megállapítását követeli meg, amelyek az irányelv szerinti megnevezést viselő kristályüveg termékek fizikai és kémiai jellemzőinek meghatározására szolgálnak,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Ez az irányelv a Közös Vámtarifa 70.13 vámtarifaszáma alá sorolt termékekre vonatkozik.

⁽¹⁾ HL C 108., 1968.10.19., 35o.

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az 1. cikkben említett termékek összetétele, gyártási jellemzői és címkézése, valamint az ilyen termékekre vonatkozó mindenféle reklám megfeleljen az irányelvben és mellékleteiben megállapított meghatározásoknak és szabályoknak.

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket, hogy megakadályozzák az I. melléklet b) oszlopában szereplő megnevezések kereskedelmi használatát olyan termékekre, amelyek nem rendelkeznek az I. melléklet d)–g) oszlopában meghatározott jellemzőkkel.

(1) Ha az irányelv hatálya alá tartozó termék az I. melléklet b) oszlopában található megnevezések egyikét viseli, tartalmazhatja az említett melléklet h) és i) oszlopában feltüntetett és leírt azonosító szimbólumot is.

(2) Ha védjegy, vállalkozás neve vagy bármilyen más felirat fő részként, melléknévként vagy szótóként az I. melléklet b) és c) oszlopában megjelenő felirattal megegyező vagy azzal összetéveszhető megnevezést tartalmaz, a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy a következő, feltűnő betűkkel megjelenített szöveg közvetlenül az említett védjegy, név vagy felirat elé kerüljön:

- a) a termék megnevezése, ha az a termék az I. melléklet d)–g) oszlopában feltüntetett jellemzőkkel rendelkezik;
- b) a termék pontos jellegét megadó nyilatkozat, ha az a termék nem rendelkezik az I. melléklet d)–g) oszlopában feltüntetett jellemzőkkel.

5. cikk

Az I. mellékletben szereplő megnevezés és az azonosító szimbólum feltüntethető ugyanazon a címkén.

6. cikk

A II. mellékletben megállapított módszerek és csak azok a módszerek használhatók annak igazolására, hogy a megnevezéseket és azonosító szimbólumokat tartalmazó termékek rendelkeznek az I. melléklet d)–g) oszlopában felsorolt, nekik megfelelő jellemzőkkel.

7. cikk

A Közösségből kivételre szánt termékek nem tartoznak ennek az irányelvnek a rendelkezései alá.

8. cikk

A tagállamok hatályba léptetik azokat a rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek az értesítéstől számított tizennyolc hónapon belül megfeleljenek, és erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot. Az irányelv értesítését követően a tagállamok időben tájékoztatják a Bizottságot az irányelv által szabályozott területen tervezett törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezésekről, hogy a Bizottság azokra megtehesse észrevételeit.

9. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1969. december 15-én.

a Tanács részéről

az elnök

H. J. DE KOSTER

I. MELLÉKLET

Kristályüveg kategóriáinak listája

Sor szá m	Kategória megnevezése		Jellemzők				Címke		
		Magyarázó megjegyzések	Fém- oxidok (%)	Sűrűség	Refraktív index	Felületi kemény- ség	Szimbólu m alakja	Megjegyzések	
-a-	-b-	-c-	-d-	-e-	-f-	-g-	-h-	-i-	
1	CRISTAL SUPERIEUR CRISTALLO SUPERIORE HOCHBLEIKRISTALL VOLLOODKRISTAL	30 % 30 % 30 % 30 %	A megnevezés a származási és a rendeltetési országtól függetlenül, szabadon használható	PbO ≥ 30 %	≥ 3,00	x			Kerek címké Kerek címké Ø ≥ 1 cm
	2	CRISTAL AU PLOMP CRISTALLO AL PIOMBO BLEIKRISTALL LOODKRISTAL	24 % 24 % 24 % 24 %	A százalékos érték az ólom-oxid tartalomra utal	PbO ≥ 24 %	≥ 2,90	x		
3	CRISTALLIN VETRO SONORO SUPERIORE KRISTALLGLAS KRISTTIJNGLAS ⁽¹⁾ SONOORGLAS ⁽²⁾	Csak az áru forgalomba hozatali országának hivatalos nyelvén vagy nyelvein használható a megnevezés Kivétel:	ZnO BaO PbO K ₂ O egyedül vagy együtt ≥ 10 %	≥ 2,45	nD ≥ 1,520			Négyzet alakú címke Szín: ezüst oldal: ≥ 1 cm	
	4	VERRE SONORE VETRO SONORO KRISTALLGLAS SONOORGLAS	A német piacon a 18 % PbO tartalmú és legalább 2.70 sűrűségű préselt üveg értékesíthető „PRESS-BLEIKRISTALL” vagy „BLEIKRISTALL GEPRESST” megnevezéssel (nagybetűvel)	BaO PbO K ₂ O egyedül vagy együtt ≥ 10 %	≥ 2,40	Vickers – 550 ± 20			

(x) Nd ≥ 1 545 kritérium a termékeken végzendő további roncsolásmentes vizsgálatra (import esetén)

⁽¹⁾ Belgiumban

⁽²⁾ Hollandiában

II. MELLÉKLET

A KRISTÁLYÜVEG KATEGÓRIÁI FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGAINAK MEGHATÁROZÁSI MÓDSZERE

1. KÉMIAI VIZSGÁLATOK

1.1. BaO és PbO

1.1.1. BaO és PbO együttes meghatározása

Mérjük ki 0,0001 g pontossággal körülbelül 0,5 gramm porított üveget, és tegyük egy platinacsészébe. Nedvesítsük vízzel, majd adjunk hozzá 10 ml 15 %-os kénsavoldatot és 10 ml hidrogén-fluoridot. Homokfürdőn hevítsük fehér füst kibocsátásáig. Hagyjuk lehűlni és kezeljük újra 10 ml hidrogén-fluoriddal. Hevítsük a fehér füst ismételt megjelenéséig. Hagyjuk lehűlni és öblítsük le a csésze széléit vízzel. Hevítsük ismét a fehér füst megjelenéséig. Hagyjuk lehűlni, óvatosan adjunk hozzá 10 milliliter vizet, majd tegyük át az egészet egy 400 ml-es főzőpohárba. Öblítsük néhányszor a csészét 10 %-os kénsav-oldattal, és hígítsuk 100 ml-re ugyanezzel az oldattal. Forraljuk 2-3 percen át. Hagyjuk egy éjszakán át állni az oldatot.

Szűrjük át egy 4-es porozitású szűrőtégelyen, mossuk a szűrőt először 10 %-os kénsavval, majd két-három alkalommal etil-alkohollal. Szárítsuk egy órán át 150 °C-os kemencében. Mérjük a BaSO₄+PbSO₄ össztömegét.

1.1.2. BaO meghatározása

Mérjük ki 0,0001 g pontossággal körülbelül 0,5 gramm porított üveget, és tegyük egy platinacsészébe. Nedvesítsük vízzel, majd adjunk hozzá 10 ml hidrogén-fluoridot és 5 ml perklorosavat. Homokfürdőn hevítsük fehér füst megjelenéséig.

Hagyjuk lehűlni, és adjunk hozzá ismét 10 ml hidrogén-fluoridot. Hevítsük a fehér füst ismételt megjelenéséig. Hagyjuk lehűlni, és öblítsük le a csésze széléit desztillált vízzel. Újra hevítsük és pároljuk be majdnem teljesen szárazra. Vegyük fel újra 50 milliliter 10 %-os sósav hozzáadásával, és az oldódás elősegítése érdekében enyhén melegítsük. Tegyük át egy 400 ml-es főzőpohárba, és hígítsuk vízzel 200 ml-re. Forraljuk fel, és a forró oldaton buborékoltassunk át kénhidrogént. Amikor a leváló ólom-szulfid csapadék a pohár alján összegyűlik, szüntessük meg a kénhidrogén átáramoltatását. Szűrjük át finom szűrőpapíron, és mossuk a csapadékot kénhidrogénnel telített hideg vízzel.

Forraljuk a szűrleteket, majd ha szükséges, pároljuk be 300 ml-re. A forrásban levő oldathoz adjunk 10 ml 10 %-os kénsavat. Vegyük le a tűzről, és legalább négy órán keresztül hagyjuk állni.

Szűrjük finom szűrőpapíron, mossuk hideg vízzel. Izzítsuk ki a csapadékot 1050 °C-on, majd mérjük a BaSO₄-ot.

1.2. ZnO meghatározása

Pároljuk a BaSO₄ leválasztásából származó szűrleteket 200 ml-re. Metil-vörös jelenlétében semlegesítsük ammóniával és adjunk hozzá 20 milliliter 0,1n kénsavat. Állítsuk be a pH-t 0,1n kénsav vagy 0,1n nátrium-hidroxid hozzáadásával 2-re (pH-mérő), és hidegen válasszuk le a cink-szulfidot kénhidrogén átáramoltatásával. Hagyjuk leülepedni a csapadékot négy órán keresztül, majd gyűjtjük össze egy finom szűrőpapíron. Mossuk kénhidrogénnel telített hideg vízzel. Oldjuk fel a szűrőn levő csapadékot úgy, hogy 25 milliliter 10 %-os forró sósavat öntünk a szűrőre. Mossuk a szűrőt annyi forró vízzel, hogy a szűrlet térfogata körülbelül 150 milliliter legyen. Semlegesítsük ammóniával lakmuszpapír jelenlétében, majd 1-2 gramm szilárd urotropin hozzáadásával pufferozzuk az oldatot, hogy pH-ja körülbelül 5 legyen. Adjunk hozzá 0,5 %-os xilenolnarancs frissen készített vizes oldatából néhány cseppet, és titráljuk 0,1n komplexon III oldattal, amíg az oldat színe rózsaszínről citromsárgára nem változik.

1.3. K₂O meghatározása

a kálium-tetrafenilborát kicsapásával és mérésével.

Eljárás: az üveg összetörése és szitálása után 2 grammot maratunk
2 ml tömény HNO₃
15 ml HClO₄ és
25 ml HF

elegével egy platinacsészében előbb vízfürdőn, majd homokfürdőn. A perklórsav sűrű füstjének kibocsátását követően (folytassuk, amíg száraz nem lesz) oldjuk fel 20 milliliter forró vízben és 2-3 milliliter tömény sósavban.

Vigyük át egy 200 milliliteres mérőlombikba, és töltsük fel desztillált vízzel.

Reagensok: nátrium-tetrafenilborát 6 %-os oldata: oldjuk fel a reagens 1,5 grammját 250 milliliter desztillált vízben. Szüntessük meg a visszamaradó enyhe zavarosodást 1 g alumínium-hidroxid hozzáadásával. Rázzuk öt percen át, szűrjük le az oldatot, majd szűrjük újra a szűrlet első 20 milliliterét.

A csapadék mosóoldata: állítsunk elő kis mennyiségű káliumsót 0,1 gramm KCl 50 milliliter 0,1n sósavas oldatából történő kicsapattal úgy, hogy keverés közben addig öntjük az oldatba tetrafenilborát-oldatot, amíg a csapadékképződés meg nem szűnik. Szűrjük szűrőpapíron. Mossuk desztillált vízzel. Szárítsuk szobahőmérsékleten exsikkátorban. Ezután tegyük a sóból 20–30 milligrammot 250 milliliter desztillált vízbe. Időnként keverjük meg. Harminc perc múlva adjunk hozzá 0,5–1 gramm alumínium-hidroxidot. Keverjük néhány percig és szűrjük le.

Módszer: Vegyünk ki a savas feltárás oldatából mintegy 10 milligramm K_2O -nak megfelelő mennyiséget. Hígítsuk körülbelül 100 milliliterre és enyhe keverés közben lassan adjuk hozzá a reagens oldatot, minden 5 milligramm K_2O -ra körülbelül 10 milliliter reagens oldatot kell számítani. Hagyjuk állni legfeljebb 15 percig, majd szűrjük át egy tárazott, 3–4 porozitású szűrőtégelyen. Mossuk a mosóoldattal. Szárítsuk harminc percen át 120 °C-on. Az átszámítási faktor K_2O -ra 0,13143.

1.4. **Tűrészatárok**

Minden meghatározás eredménye abszolút értékben $\pm 0,1$ -gyel térhet el. Ha a vizsgálat eredménye a tűrészatáron belül alacsonyabb az előírt határértéknél (30, 24, illetve 10 %), legalább három elemzés átlagát kell venni. Ha az átlag legalább 29,95, 23,95 vagy 9,95, az üveg megfelel a 30, 24, illetve 10 % kategóriának.

2. FIZIKAI MEGHATÁROZÁSOK

2.1. **Sűrűség**

Módszer hidrosztatikai mérleggel $\pm 0,01$ pontossággal. Legalább 20 gramm mintát mérünk előbb levegőn, és desztillált vízbe merítve 20 °C-on.

2.2. **Refraktív index**

A refraktív indexet refraktométerrel mérjük $\pm 0,001$ pontossággal.

2.3. **Mikrokeménység**

Az ASTM E 92-65 szabvány (1965. évi módosítás) szerinti Vickers keménységet mérjük, de 50 grammos terhelést alkalmazva és az átlagot 15 meghatározásból számítva.